

KULTURRÅDET

KULTURRÅDET

Kreativa kluster

KULTURRÅDET

Här har jag bott
minst ett år.

Jag heter
Staffan Forssell arbetar,
som myndighetschef
för Statens Kulturråd

KULTURRÅDET

”Ett samhälle som inte fyller
människornas sinne är ett
arbetsläger” Lars-Eric Aaro, f.d
koncernchef LKAB.

KULTURRÅDET

Vad är kultur för mig?

- Den skall beröra genom att:
- Roa
- Oroa
- Utveckla

KULTURRÅDET

Kulturrådets tre huvuduppgifter

- Fördela bidrag
- Genomföra specifika tilläggsuppdag enligt regleringsbrev
- Vara en stabsmyndighet

KULTURRÅDET

KULTURRÅDETS UPPDRAG

- Förverkliga de nationella kulturpolitiska målen genom att hantera ca 30% av statens kulturbudget
- Verka för kulturens utveckling och tillgänglighet genom fördelning av bidrag och andra främjande insatser
- Följa upp de statliga insatserna och följa utvecklingen inom kulturlivet

KULTURRÅDET

KULTURRÅDETS BIDRAGSGIVNING

- Kulturrådet fördelar årligen ca 2 300 000 000 SEK
- Det inkommer årligen ca 7000 ansökningar till myndigheten varav ca 50 procent får bifall
- Bidragsgivningen styrs av 12 olika förordningar och fördelas ur 7 anslag

KULTURRÅDET

Matteuseffekten

är olika fenomen där ett system gynnar en tidigare gynnad part.

Jämför [Matteusevangeliet](#) 25:29: "*Var och en som har, han skall få, och det i överflöd,*

men den som inte har, från honom skall tas också det han har."

KULTURRÅDET

SÄRSKILDA UPPDRAG – några exempel

- Kultursamverkansmodellen
- Äga rum
- Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne
- Kontaktkontor för Kreativa Europa 2014-2020
- Barn och ungas rätt till kultur
- Sektorsansvarig myndighet för funktionshinderspolitiken inom kulturområdet
- Kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering–bl. a fristäder för förföljda konstnärer
- Bygga upp ett kulturskolecentrum

KULTURRÅDET

KULTURPOLITISKA MÅL

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen i december 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och landsting.

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

KULTURRÅDET

Olika sätt att styra/förhålla sig till kultur.

- Kulturen ett redskap för politiken, ofta förekommande i diktaturer.
- Total frihet och ingen inblandning från politik och tjänstemän, inga stöd/subventioner. USA?
- Utnämningmakten har politiken men kulturen är fri, uppkommer just nu i flera öststater.
- Arbetsmarknadspolitik styr kulturen. Delvis i Kanada.
- Nepotism och vänskapskorruption.
- Det engelska systemet som de flesta västeuropeiska länder arbetar efter, även Sverige.

KULTURRÅDET

Politisk styrning av kulturen i Sverige på Kulturrådet?

- Vi har en kulturpolitik
- Vi fördelar skattemedel

- Vi har armlängds avstånd
- Vi styrs av förordningar, regleringsbrev, instruktion
- **15 referens- och arbetsgrupper är vår rättssäkerhet**

KULTURRÅDET

Politisk styrning av kulturen?

- **Konstnärernas uppgift är enligt partiledningen att sprida så kallad positiv energi kring ideologiska koncept som "den kinesiska drömmen". I det rådande samhällsklimatet finns ingen plats för verk som speglar samhällets baksida eller beskriver historiska skeenden på ett för kommunistpartiet ofördelaktigt sätt**

KULTURRÅDET

CULTURAL POLICY OBJECTIVES OF SWEDEN

Culture is to be a dynamic, challenging and independent force, based on freedom of expression.

Everyone is to have the opportunity to participate in cultural life.

Creativity, diversity and artistic quality are to be integral parts of society's development.

KULTURRÅDET

Håll koll på framtiden

KULTURRÅDET

Världen förändras! Hur påverkas Sverige av förändringarna, GUD+ ?

- Globalisering
- Urbaniseringen
- Digitalisering
- +
- Migration
- Geopolitiska förändringar/ En ny världsordning

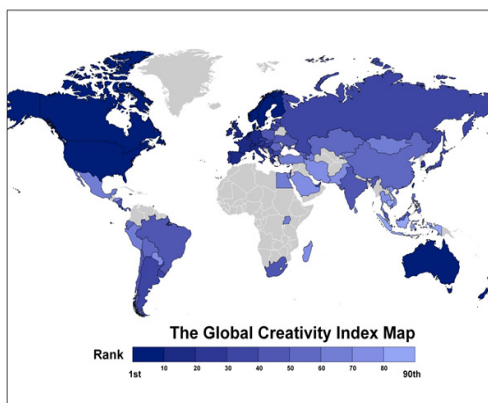
KULTURRÅDET

TTT: Richard Florida

- Teknik
- Talang
- Tolerans

KULTURRÅDET

Richard Florida: Kreativitet

1. SWEDEN 0.923
2. UNITED STATES 0.902
3. FINLAND 0.894
4. DENMARK 0.878
5. AUSTRALIA 0.870
6. NEW ZEALAND 0.866
7. CANADA 0.862
8. NORWAY 0.862
9. SINGAPORE 0.858
10. NETHERLANDS 0.854

KULTURRÅDET

The overall Swedish Creativity Index:

Källa: EVELINA WAHLQVIST SWEDEN IN THE CREATIVE AGE

- 1. Stockholms län
- 2. Uppsala län
- 3. Skåne län
- 4. Västra Götalands län
- 5. Östergötlands län
- 6. Västmanlands län
- 7. Västerbottens län
- 8. Örebro län
- 9. Gävleborgs län
- 10. Kronobergs län
- 11. Hallands län
- 11. Blekinge län
- 11. Södermanlands län
- 14. Västernorrlands län
- 15. Jämtlands län
- 16. Jönköpings län
- 17. Värmlands län
- 18. Norrbottens län
- 19. Dalarnas län
- 20. Gotlands län
- 21. Kalmar län

KULTURRÅDET

HUR FUNGERAR KULTURSAMVERKANSMODELLEN?

Se filmen på <https://www.youtube.com/watch?v=vqxtmnLyCEM&feature=youtu.be>

KULTURRÅDET

NÅGRA EFFEKTER AV KULTURSAMVERKANSMODELLEN

- Politikens engagemang
- Mer medel
- Nya arbetssätt, t.ex. plattformar, residens
- Utveckling av nya områden inom modellen, till exempel utveckling av bild och form-området
- Ökad interregional samverkan
- Strategiskt arbete kopplat till funktionshinderspolitiken och frågor som rör nationella minoriteters kultur och kulturarv
- Större medvetenhet om konstnärernas situation

KULTURRÅDET

VAD ÄR KULTURSAMVERKANSMODELLEN?

En förändrad modell för statsbidrag till regional kulturverksamhet där regioner har fått ökat inflytande över och ansvar för fördelning av statliga verksamhetsbidrag

Staten har fortfarande ett strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken.

Modellen bygger på en lokalt och regionalt förankrad regional kulturplan och på fördjupad samverkan mellan staten och regionerna.

KULTURRÅDET

HUR FUNGERAR KULTURSAMVERKANSMODELLEN?

Regionen presenterar sina kultursatsningar i en kulturplan.

Kulturplanen tas fram i samverkan med kommuner och i samråd med kulturskapare och det civila samhället.

Med kulturplanen som grund beslutar Kulturrådet, efter samråd med övriga berörda myndigheter, om det statsbidrag som landstinget ska fördela. Således flyttas beslut om vilka institutioner som får ta del av de statliga medlen från regeringen till regionerna.

Kontinuerlig dialog förs mellan Kulturrådet och regionen gällande det gemensamma ansvaret för den regional kulturverksamhet.

KULTURRÅDET

KULTURPLANENS INNEHÅLL

En beskrivning av de prioriteringar som regionen vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd.

Prioriteringarnas förhållande till relevanta nationella kulturpolitiska mål.

Uppgifter om planerad finansiering av verksamheterna (preliminära uppgifter, informationen får skickas in årligen om regionen inte har uppgifter för hela planperioden).

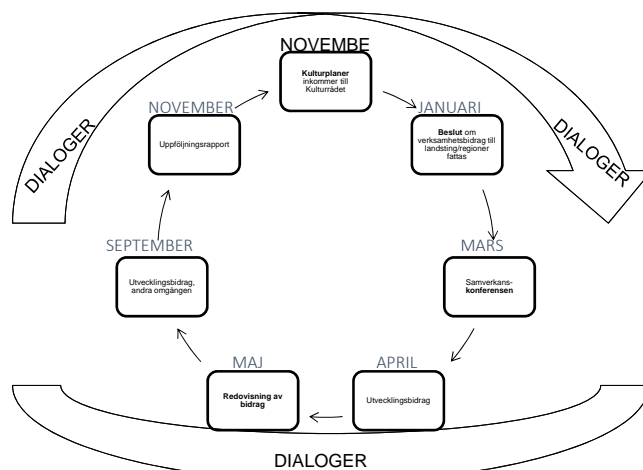
KULTURRÅDET

REGIONAL KULTURVERKSAMHET

Landstingen ansvarar för att fördela statsbidrag till följande regionala verksamhetsområden:

- professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
- museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete,
- biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet,
- professionell bild- och formverksamhet,
- regional enskild arkivverksamhet,
- filmkulturell verksamhet, och
- främjande av hemslöjd.

KULTURRÅDET

KULTURRÅDET

SAMVERKANSRÅDET – SAMARBETE PÅ NATIONELL NIVÅ

Regeringen beslutar vilka som ingår i Samverkansrådet.

Samverkansrådets uppgift är att samordna de nationella kulturpolitiska intressena i modellen.

Kulturrådet fattar beslut efter samråd.

Kulturrådet (ordförande), Konstnärsnämnden, Kungliga biblioteket, Länsstyrelserna (genom länsstyrelsen i Halland), Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska filminstitutet.

KULTURRÅDET

REGIONALT UTVECKLINGSBIDRAG

Ändamålet är att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer.

Ska ges till strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse

Fördelas mellan 25 – 35 miljoner kronor per år.

För bidraget finns särskilda prioriteringar från regeringen:

- Breddad delaktighet, bild- och formområdet och interregional samverkan (från Kulturrådets regleringsbrev), samt

KULTURRÅDET

ANSLAGET

Totalt fördelar Kulturrådet ca 1,4 miljarder i stöd till regional kultur inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Statsbidragen mellan regionerna skiljer sig stort. Högst statsbidrag har Västra Götalandsregionen med ca 300 miljoner i statsbidrag. Den region som får lägst statsbidrag är Blekinge med ca 16,5 miljoner i stöd

KULTURRÅDET

FUNKTIONSHINDERSPOLITIKEN

Statsbidrag enbart till verksamheter som uppfyller delmålen.

Delmålen avser att det i berörda kulturverksamheter:

- finns handlingsplaner för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning
- finns tillgänglighetsanpassade webbplatser och e-tjänster
- och att så kallade enkelt avhjälpna hinder är identifierade och undanröjda/åtgärdade

•

KULTURRÅDET

Bengt Göransson

- "Kulturen är inte ett särintresse utan en bas för samhälle och medborgare, och begreppet kulturliv omfattar inte bara konstnärer/kulturskapare och kulturutövare, professionella eller amatörer, utan också deras många publikker".

KULTURRÅDET

REGIONALA UTVECKLINGSBIDRAG

Inom samverkansmodellen finns möjlighet att ansöka om bidrag för strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse.

KULTURRÅDET

Kultur är bra investering

- Kulturen och den kreativa sektorn står i EU för ca 12 miljoner heltidsarbeten (7.5 % av EU's arbetsstyrka), och skapar ca €509 miljarder till EU:s BNP (5.3 % av EU's BNP)

KULTURRÅDET